

روابط عمومی و امور بین الملل
شورای اسلامی شهر ساری

مدیریت شهری در کشور آلمان

روابط عمومی و امور بین الملل
شورای اسلامی شهر ساری

مشخصات آماری

جمهوری فدراتیو آلمان، یکی از کشورهای اروپای غربی است که از سال ۱۹۸۹، پس از فروپاشی دیوار برلین، در تلاش است با توسعه اقتصادی روزافزون، گذشته‌ها را جبران کند این کشور از شمال با دریای شمالی، دریای بالتیک و دانمارک، از شرق با لهستان و جمهوری چک، از جنوب با اتریش و سوئیس و از غرب با فرانسه، لوکزامبورگ و هلند، هم‌مرز است. اغلب مردم این کشور، مسیحی هستند. امید به زندگی در میان زنان ۸۱ سال و در میان مردان ۷۶ سال است. جمهوری فدراتیو آلمان ۱۶ فدراسیون دارد. این فدراسیون‌ها می‌توانند در برخی مسائل، مستقل عمل کنند. بادن وورتمبرگ، بایرن، برلین، براندنبورگ، برمن، هامبورگ، هسن، مکلنبورگ-فورپومرن، نیدرزاکسن، نوردراین-وستفالن، راینلاند-فالتز، زارلاند، زاکسن-آنهالت، شلسویگ-هولشتاین و تورینگن ۱۶ فدراسیون این کشور هستند. پایتخت و محل استقرار دولت آلمان، برلین است. آلمان، عضو سازمان‌هایی چون سازمان ملل متحد، ناتو، G۸، اتحادیه اروپا و ۱+۵ می‌باشد. پس از جنگ جهانی دوم که آلمان آغازگر آن بود، این کشور به دو بخش آلمان غربی و آلمان شرقی تقسیم شد و دیوار برلین، شهر برلین را به دو بخش شرقی و غربی تقسیم کرد.

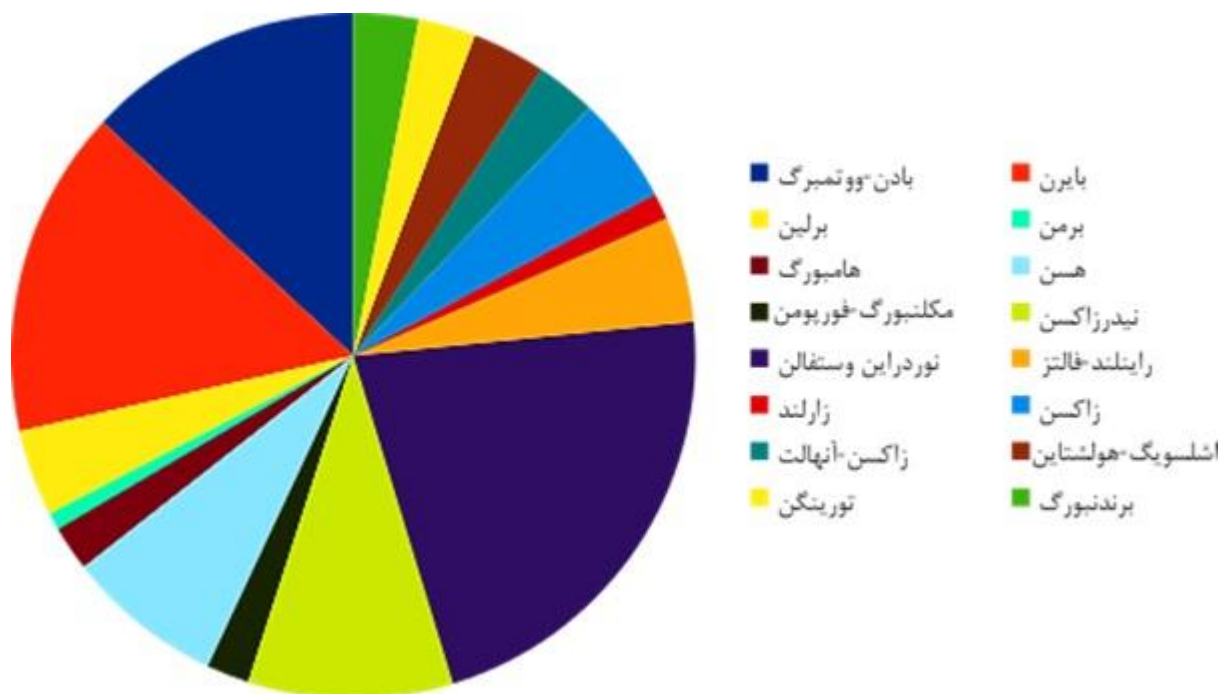

آلمان در یک نگاه

آلمانی	زبان رسمی
۸۲,۹۰۰,۳۱۴ نفر	جمعیت
۳۵۷,۱۲۱ کیلومتر مربع	مساحت
یورو	واحد پول
de.	آدرس اینترنتی
مسیحی	دین اکثریت

مناطق شهری

به نقل از [اداره فدرال آمار آلمان](#)، بر اساس سرشماری سراسری که در سال ۲۰۱۴ انجام شده است، جمعیت این کشور حدود ۸۲ میلیون نفر است. از این تعداد، حدود ۷۴ میلیون (۳/۹۲ درصد) دارای ملیت آلمانی هستند و حدود ۲/۶ میلیون (۷/۷ درصد) باقی مانده را اتباع خارجی تشکیل می دهند. نوردراین و وستفالن با حدود ۱۷ میلیون نفر، پر جمعیت ترین ایالت آلمان است، پس از آن ایالت های بایرن و بادن-وورتمبرگ به ترتیب با ۱۲ و ۱۰ میلیون جمعیت قرار دارند. ایالت های برمن و زارلند، کم جمعیت ترین ایالت های آلمان هستند.

از جمله مهم ترین شهرهای آلمان که در ایالات نامبرده در فوق جای دارند می توان از شهرهای مهم هامبورگ، مونیخ، کلن، اسن، دوسلدورف، فرانکفورت، لایپزیگ یاد کرد.

منابع اقتصادی

آلمان هم اکنون یکی از صنعتی ترین کشورهای جهان است و به عنوان ثروتمندترین عضو اتحادیه اروپا، موتور اقتصادی حوزه پولی یورو محسوب می شود. این کشور همچنین بزرگ ترین [اقتصاد اروپا](#) و جایگاه چهارم [تولید ناخالص داخلی](#) ([نرخ تبدیل ارز](#)) و پنجمین تولید ناخالص داخلی ([برابری قدرت خرید](#)) را در جهان دارد. جایگاه اقتصادی این کشور در جهان، بعد از [انقلاب صنعتی](#) و همزمان با تشکیل آن، مطرح شد و تا به امروز از آن به عنوان یک کشور پیشرو و نوآور و همچنین سرمایه گذار در پروژه های تحقیقاتی، نام برده می شود. در سال ۲۰۱۲، این کشور سومین صادرکننده جهان (۴۹۲/۱ تریلیون دلار) و سومین واردکننده جهان (۲۷۶/۱ تریلیون دلار) بوده است.

از جمله نهادهای اقتصادی این کشور می توان به [گروه فولکس واگن](#)، [زیمنس](#) و [دویچه بانک](#) اشاره کرد.

اکثر افراد شاغل (۵۳/۷۳ درصد) در بخش خدمات در آلمان به کار گرفته شده اند؛ از جمله در حمل و نقل، هتل ها و رستوران ها، خدمات اجتماعی و بهداشت و درمان، مسکن و بخش مالی. بخش تولید ۴/۲۴ درصد از نیروی کار را در خود دارد که در حوزه هایی نظیر [شیلات](#)، [کشاورزی](#) و جنگلداری، مشغول هستند. نرخ بیکاری در این کشور در فوریه ۲۰۱۴ برابر ۱/۵ درصد بوده است. آمار نشان می دهند که ثروت خصوصی در آلمان به نسبت هر کشور دیگری در حوزه پول واحد یورو، ناعادلانه تر توزیع شده است. دارایی متوسط یک درصد ثروتمند جامعه آلمان حدود یک میلیون یورو است، در صورتی که یک چهارم جمعیت بالغ این کشور هیچ ثروتی ندارند یا حتی مقروض هستند، ولی چون صاحبان ثروت بدون خودنمایی، در سکوت و خفا زندگی می کنند این نابرابری در ثروت چندان به چشم نمی آید. نتایج تحقیقات انجام گرفته توسط دویچه وله نشان

می‌دهد که شهرهای موفق آلمان به لحاظ اقتصادی، بیش از همه مدیون صنعت خودروسازی هستند. سال‌هاست که مونیخ در رده‌بندی شهرهای آلمان از نظر رفاه اجتماعی و اقتصادی، بهترین جایگاه را از آن خود می‌کند. زیرساخت‌های شهری خوب و استاندارد بالای زندگی، این شهر را که پایتخت ایالت بایرن است، بار دیگر به صدر رده‌بندی آورده است. مونیخ، این جایگاه را بیش از همه، مدیون شرکت‌های صنعتی فراوان و موفق است که این شهر را به‌عنوان محل استقرار خود قرار داده‌اند. کمپانی خودروسازی «BMW» یکی از این نمونه‌هاست. اگر قرار به اهدای جایزه زیباترین شهر باشد، وولفسبورگ قطعاً دست خالی خواهد ماند. اما این شهر ۱۲۴ هزار نفری که شرکت خودروسازی فولکس‌واگن را در خود جای داده، از نظر جنبش و تحرک در ایالت نیدرزاکسن، مقام اول را در اختیار دارد. زندگی هر وولفسبورگی به طور مستقیم یا غیرمستقیم به فولکس‌واگن وابسته است. آن خدمتی که فولکس‌واگن به شهر وولفسبورگ می‌کند، آثودی در حق شهر اینگولشتات روا می‌کند. اینگولشتات که در ایالت بایرن واقع شده، نه تنها به دلیل قدرت اقتصادی قابل توجه، بلکه به دلیل روند رو به رشدش در سال‌های اخیر توانسته به جایگاه درخور توجهی در رده‌بندی شهرهای آلمان برسد. در این شهر تقریباً آمار بیکاری برابر با صفر است. به طور متوسط، درآمد ساکنان اینگولشتات، سالانه ۵۰ هزار یوروست. تنها کمتر از ۳ درصد از کسانی که در شهر ارلانگن زندگی می‌کنند، به کمک‌هزینه‌های دولتی وابسته هستند. همین امر موجب شده تا ارلانگن، رکورد کم‌ترین میزان وابستگی به کمک‌های هزینه‌های دولتی در آلمان را به خود اختصاص دهد. یکی از مهم‌ترین دلایل کسب این رکورد در این است که ساکنان ارلانگن دارای تحصیلات عالی هستند. این شهر چهارمین رتبه را بین شهرهای موفق در آلمان کسب کرده است. جایگاه پنجم، از آن اشتوتگارت است. این شهر که پایتخت ایالت بادن وورتمبرگ است، مخترعان را در خود جای داده است. به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر که در اشتوتگارت زندگی می‌کنند، ۱،۳۰۰ اختراع به ثبت رسیده است. به این ترتیب، اشتوتگارت را خلاق‌ترین شهر آلمان لقب داده‌اند. کارخانه‌های خودروسازی مرسدس بنز، پورشه و نیز کارخانه تولید لوازم الکترونیکی بوش، در اشتوتگارت مستقر هستند و سهم عمده‌ای را در ایجاد اشتغال ایفا می‌کنند. شهر رگنزیبورگ در حاشیه رود دانوب، در وهله اول با بخش تاریخی‌اش، نگاه گردشگران را به خود جذب می‌کند اما این شهر برای عرضه، چیزهای بیشتری نیز دارد: سرانه تولید ناخالص داخلی به طور متوسط در رگنزیبورگ بالغ بر ۷۵ هزار یوروست. زیرساخت‌های شهری فوق‌العاده نیز عامل دیگری برای برجسته بودن این شهر هستند؛ زمان متوسط برای رسیدن به اولین اتوبان در رگنزیبورگ، بیش از سه دقیقه نیست. برلین از نظر گردشگری، مقام بالایی در میان شهرهای دیگر آلمان دارد اما از نظر اقتصادی، از وضعیت چندان مناسبی برخوردار نیست. با این همه پایتخت آلمان به دلیل داشتن محیطی خلاقانه، تبدیل به مکانی ایده‌آل برای صنعت اینترنت و کامپیوتر شده است. بسیاری از شرکت‌های بزرگ، یک شعبه در برلین افتتاح کرده‌اند. افزون بر آن، شمار جمعیت در این شهر برخلاف دیگر نقاط شرق آلمان، رو به رشد است. فرانکفورت، شهر تناقض‌هاست: گول‌های بانکی، شرکت‌های به‌نام املاک و مستغلات، این شهر را در چنبره خود دارند. در عین حال، فرانکفورت، بالاترین نرخ ته‌کاری را در میان شهرهای آلمان به خود اختصاص داده است. جوانان این شهر، از چشم‌انداز شغلی خوبی بهره‌مندند؛ به ازای هر ۱۰۶ فرصت کارآموزی در فرانکفورت، تنها ۱۰۰ متقاضی وجود دارد. سرانه تولید ناخالص داخلی در این شهر به طور سالانه بالغ بر ۸۰ هزار یوروست. به جز برلین، تنها شهر شرقی آلمان که توانسته به جمع ده شهر موفق راه یابد، لایپزیگ است. قیمت پایین اجاره‌خانه‌ها، حال و هوای متنوع فرهنگی، همچنین کارفرماهای به‌نام، دست به دست هم داده‌اند تا این شهر، این جایگاه را کسب کند. شعبه‌هایی از کارخانه‌های پورشه، BMW و شرکت پست آلمان، در لایپزیگ مستقر شده‌اند و به این ترتیب نرخ اشتغال در این شهر، ۲۰ درصد افزایش داشته است. این رده‌بندی نشان می‌دهد که اختلاف میان شهرهای بزرگ آلمان تا چه اندازه زیاد است. شهرهای گلزن‌کیرشن، اوبرهاوزن و دویسبورگ که در منطقه «رور» در ایالت نوردراین وستفالن واقع شده‌اند با نرخ قابل توجه بیکاری و نیز بدهی بالا، دست و پنجه نرم می‌کنند و در رده‌های پایین فهرست موفق‌ترین شهرهای آلمان تکیه زده‌اند.

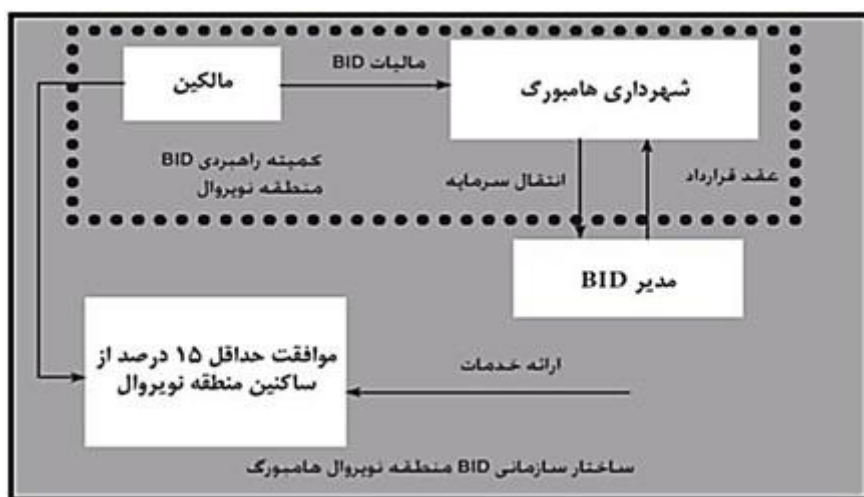
برنامه‌ریزی شهری

به طور کلی، سیستم مدیریت شهری کشورهای اروپایی، شباهت‌های بسیاری با هم دارند؛ همان‌گونه که بین حکومت‌های ملی این کشورها نیز این شباهت‌ها موجود است و اطلاق دموکراسی غربی به همه این کشورها در واقع نشانگر این شباهت‌هاست. گذشته از این که سیستم دموکراسی غربی بر ایالات متحده و آلمان حاکم است، شباهتی نیز بین این دو کشور موجود است و آن این که هم ایالات متحده و هم آلمان، به صورت فدرال اداره می‌شوند.

وحدت در مدیریت شهری جهت باز زنده‌سازی مناطق شهری

یکی از نمودهای یکپارچگی در مدیریت شهری، شهرک‌های رشد کسب‌وکار (BID) می‌باشد که در واقع، نوعی نهاد است که از طرف بخش عمومی حمایت می‌شود، با این حال توسط بخش خصوصی هدایت شده و خدمات تکمیلی را برای بهبود فضاهای شهری از پیش تعریف شده، ارائه می‌دهد.

BID اشاره به محدوده‌هایی است که در بخشی از شهر (عمدتاً در نواحی مرکزی) ایجاد شده و تجار و کسبه در این مناطق برای بهبود و توسعه کسب‌وکارشان و نیز ارزیابی بهتر خدمات و کالاهایشان، با یکدیگر همکاری می‌کنند. خدماتی که BIDها ارائه می‌دهند مکمل خدمات شهرداری‌هاست. نوشتار حاضر در مورد کشور آلمان و نقش و اهمیت BID در آن می‌باشد. در برهه‌ای از زمان که منطقه شرقی آلمان و منطقه روهر در این کشور با از دست دادن جمعیت شهری و نزول شهری مواجه بودند و بودجه شهرداری‌ها نیز روز به روز به واسطه بحران اقتصادی در حال کاهش بود، استراتژی استفاده از BID برای مدیریت مناطق مرکزی شهری و بازنده‌سازی آن استراتژی مطلوب و منطقی بوده است که دولت آلمان به خوبی از آن بهره گرفته است. در آلمان، شهر هامبورگ، اولین شهری بود که با بهره‌گیری از ایده BID قانون تقویت بازارچه‌های خرده‌فروشی را تدوین و از سال ۲۰۰۵ اجرا کرد. طبق این قانون، یک BID به یک نهاد مدیریتی موقت نیاز دارد که برای ۵ سال آن را مدیریت کند. برای ایجاد هر BID به مشارکت حداقل دوسوم کسبه و تجار نیاز است. در این محدوده‌ها مالیات‌های ویژه‌ای نیز اعمال می‌شود که برای مدیریت BID مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این کشور نحوه ایجاد BID در قوانین ۱۶ ایالت از ایالت‌های این کشور ارائه شده است. همچنین در قوانین شهرداری‌های این کشور نیز قوانین مربوط به BID مطرح شده است. BIDهایی که در سطح مناطق شهری تشکیل می‌شوند مستقیماً با شهرداری قرارداد می‌بندند. ساختار آن‌ها به گونه‌ای است که کمیته راهبردی داشته و این کمیته راهبردی مدیری را انتخاب می‌کند که به امور BID رسیدگی می‌کنند. ساختار و نحوه ارتباط BID در شکل زیر نشان داده شده است.

برخلاف شهرهای آمریکایی، شهرداری‌ها در آلمان بودجه زیادی از دولت می‌گیرند. BIDها تلاش می‌کنند خلاء موجود در زمینه نارسایی خدمات‌رسانی شهرداری‌ها را پر کنند. آنها بر شش حوزه اثر می‌گذارند:

- حمل‌ونقل و پارکینگ
- خرده‌فروشی‌ها
- طراحی شهر/معماری
- فضاهای عمومی
- بازاریابی مکان و ارتباطات
- خدمات اجتماعی.

این در واقع، شکلی از مدیریت واحد است که حاصل همکاری بخش عمومی و بخش خصوصی است؛ یعنی حاصل همکاری شهرداری و نهادهای خصوصی که بدین شکل نمود پیدا می‌کند تا بتوان در حوزه بافت‌های فرسوده، مداخله مؤثر داشت. با توجه به نمونه‌ای که در کشور آلمان مورد بررسی قرار گرفت می‌توان پی برد که وجود شهرک‌های رشد کسب‌وکار یا همان BIDها می‌تواند موجب افزایش کارایی در بازنده‌سازی بافت‌های فرسوده‌ای شوند که تا قبل از آن به دلایل مختلفی به فراموشی سپرده می‌شد که مهم‌ترین و ریشه‌ای‌ترین آنها نبود یک مدیریت واحد و منسجم برای بروز عملکرد لازم می‌باشد.

تجربه سفر به کشور آلمان، مقرراتی‌ترین مردم جهان، در حالی مهیا شد که این کشور را فقط از طریق فیلم‌های سینمایی و سیاست می‌شناختم. ۲۳ می سال ۲۰۰۸ یک گروه متشکل از خبرنگاران، مدیران شهری و تشکلهای غیردولتی، به دعوت مؤسسه ایفاد اداره امور فرهنگ و ارتباطات دایره روابط فرهنگی و رسانه‌ای با آفریقای شمالی، خاورمیانه، افغانستان و ایران برای آشنایی با «خودگردانی در شوراهای شهری و روستایی و اشتراک شهروندان» راهی سه شهر کشور آلمان؛ برلین، کلن و اسن شدند. آلمان با ۵/۸۲ میلیون نفر، پرجمعیت‌ترین کشور اتحادیه اروپاست که یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر آنان از مهاجران ترکیه هستند که این موضوع در شهر برلین، به وضوح قابل رویت است؛ زیرا محله‌ای در برلین به نام استانبول دوم شهرت یافته و گویی وارد کشور ترکیه می‌شویم و بیشتر مهاجران آلمان را تشکیل می‌دهند. نزدیک به یک‌سوم جمعیت آلمان، در شهرهای بزرگ ساکن‌اند که آلمان از نظر پراکنش جمعیت، یکی از متراکم‌ترین کشورهاست. تراکم جمعیت در برلین، ۸/۳ هزار نفر در یک کیلومترمربع است. در این کشور ۸۲ شهر بزرگ وجود دارد. پرتعدادترین فعالیت‌ها در اوقات فراغت در این کشور، مربوط به استراحت در منزل است که ۷۰ درصد را به خود اختصاص داده است ۷۰ درصد آن ۲ ساعت با تماشای تلویزیون و گوش دادن به موسیقی سپری می‌شود. ۳۸ درصد آلمانی‌ها تعمیرات در خانه و باغبانی و ۳۸ درصد دیگر نیز گردش و پیاده‌روی را ترجیح می‌دهند. کمترین درصد نیز مربوط به فعالیت‌های فرهنگی با ۱۵ درصد است که ورزش و سینما با نسبتی مساوی توانسته ۱۵ درصد آلمانی‌ها را جذب خود کند. بیشتر هزینه‌های مصرفی خانوارها در آلمان، مربوط به مسکن است که جابه‌جایی، تغذیه و اوقات فراغت، رده‌های بعدی را تشکیل می‌دهند. گرایش بیشتر آلمانی‌ها، به کار پاره‌وقت است که هر روز تعداد شاغلان پاره‌وقت، افزایش می‌یابد. ۸۵ درصد زنان و مادران آلمانی، کار پاره‌وقت انجام می‌دهند که به این ترتیب، مردان به طور میانگین بیش از ۴۰ ساعت و زنان حدود ۳۱ ساعت در هفته کار می‌کنند. آلمانی‌ها معتقدند که داشتن یک خانه مسکونی یا آپارتمان، تدارک مناسبی برای تأمین دوران سالمندی است. حدود ۱۵ میلیون از ۳۵ میلیون منزل مسکونی در آلمان را مالکان آنها مورد استفاده قرار می‌دهند. از ۳۶ میلیون شاغل (۲/۶ میلیون در ایالات جدید) ۱۶ میلیون زن هستند. این تعداد برابر ۴۵ درصد کل شاغلان است. آلمانی‌ها علاقه زیادی به حضور در انجمن‌ها و تشکلهای غیردولتی دارند؛ به‌طوری که ۷۰ درصد آلمانی‌ها بالاتر از ۱۴ سال به طور فعال در گروه‌ها، انجمن‌ها یا سازمان‌ها حضور دارند. در آلمان حدود ۲۱ درصد از پست‌های مدیریتی، در اختیار زنان و از هر ۳ مدیر آلمانی، یکی زن است. در آلمان بیش از ۷ میلیون خارجی، حدود ۹ درصد جمعیت زندگی می‌کنند که در میان خارجی‌ها اتباع ترکیه با ۸/۱ میلیون نفر، بزرگ‌ترین گروه را تشکیل می‌دهند. مهاجران ایتالیایی، صربستانی، یونانی و لهستانی، بزرگ‌ترین گروه‌ها در میان خارجی‌ها هستند. پرتعدادترین رشته‌ها در آلمان مربوط به حقوق، اقتصاد و علوم اجتماعی است. رشته‌های علوم مهندسی، زبان و علوم فرهنگی، علوم طبیعی و پزشکی، رده‌های بعدی را به خود اختصاص می‌دهند. در حال حاضر ۹۶/۱ میلیون نفر دانشجو در مؤسسه‌های آموزش عالی تحصیل می‌کنند که از این تعداد ۴۸ درصد زن هستند. حدود یک‌سوم از کل قدرت خرید آلمانی‌ها در اختیار افراد بالای ۶۰ سال است. بیشترین زمان اوقات فراغت آنان در کنار استفاده روزانه از تلویزیون، رادیو و مطالعه روزنامه، به ورزش می‌گذرد. یک‌چهارم جمعیت آلمان را سالمندان تشکیل می‌دهند. در آلمان، فرزند بسیار کم است؛ به طور متوسط میزان موالید ۴/۱ فرزند به ازای هر زن است؛ یعنی ۱۴ درصد زیر ۱۵ سال و ۱۹ درصد بالای ۶۵ سال هستند. برلین، یکی از بزرگ‌ترین شهرهای آلمان، نشان پایتختی را بر دوش خود دارد. با هواپیما از فرودگاه فرانکفورت تا شهر برلین، یک ساعت راه است؛ فرودگاه فرانکفورت، یکی از بزرگ‌ترین فرودگاه‌های اروپاست که ۴ روز تمام باید در این فرودگاه بود تا بتوان از تمام قسمت‌ها دیدن کرد. فرودگاهی که در آن، چهره‌های تمام ملیت‌ها مشاهده می‌شود. بیشترین افرادی که با لباس‌های متحدالشکل در این فرودگاه رفت‌وآمد می‌کنند، کارکنان شرکت هواپیمایی لوفتهانزا؛ یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های هواپیمایی آلمان است. لوفتهانزا در دنیا به سرویس‌دهی و امنیت، معروف است. دیوار و دروازه شهر برلین، هر سال صدها توریست و جهانگرد را به خود جلب می‌کند. به گفته ITB (بزرگ‌ترین بازار مکاره گردشگری جهان)، برلین ارزش یک بار سفر را دارد. اولین نکته در بدو ورود به شهر برلین که توجه هر غریبه‌ای را جلب می‌کند، فراوانی خطوط دوچرخه‌سواری است. در این شهر خبری از ترافیک نیست. حرکت خودروها در بزرگراه‌ها و خیابان‌ها بسیار روان است و بیشتر از خودرو، دوچرخه‌سواری دیده می‌شوند که در خطوط مخصوص به خود در حال حرکت هستند. برلین، بزرگ‌ترین مسیر دوچرخه‌سواری آلمان را داراست و تمام نقاط شهر را می‌توانی با دوچرخه طی کنی. در برلین علاوه بر خطوط دوچرخه‌سواری، جایگاه‌های مخصوص پارک دوچرخه و قفل آن تعبیه شده که البته محل قفل دوچرخه در شکل و ابعاد گوناگون، طراحی شده است. در این شهر فقط نیم ساعت در صبح و نیم ساعت در بعدازظهر، ترافیک است، آن هم در زمان آغاز به کار و تعطیل شدن مدارس و ادارات. برلین با ۹ خط مترو، ۳۷۰ خط اتوبوس، تراموا، قطار شهری و تاکسی، از نظر حمل‌ونقل عمومی، در وضعیت بسیار مناسبی قرار دارد؛ هر دو دقیقه یک بار، اتوبوس وارد ایستگاه می‌شود و میان ساکنان برلین، استفاده از حمل‌ونقل عمومی به طور کامل نهادینه شده است و این موضوع را می‌توان از شلوغی واگن‌های مترو، اتوبوس‌ها و ترامواها مشاهده کرد. در برلین خبری از برج‌ساز و بسازوبفروش‌ها نیست. شهرداری برلین، بیشتر از هفت طبقه تراکم به شهروندان نمی‌فروشد. برلین، شهری با ساختمان‌های زیبا است که بافت سنتی در این ساختمان‌ها کاملاً حفظ شده است. شهرداری فقط به چهار ساختمان اجازه ساخت‌وساز در طبقات بالا را داده که این ساختمان‌ها در حاشیه شهر قرار دارند و کاربری این ساختمان‌ها فقط برای ساخت هتل است. در برلین، آلودگی بصری ساختمان‌ها وجود ندارد؛ بالکن‌ها محلی برای آویزان شدن لباس و انباری

نیستند و گلدان‌های گل بسیار زیبایی در آنها قرار دارد که آرامش شهر را دوچندان کرده است. ساختمان‌های برلین مربوط به سال‌های ۱۸۶۰ تا ۱۹۰۰ می‌باشند و به دلیل قدیمی بودن، پارکینگ ندارند. وسط همه خیابان‌های دوطرفه، مسیری نیز برای پارک خودروها تعبیه شده است که البته بیشترین سهم پارک، متعلق به تاکسی‌ها است. برلین، شهر گرانی است و به‌عنوان یکی از شهرهای زیبای دنیا، قیمت تمام اجناس در آن، بسیار بالا است. اما در عین حال، در شهر متکدیان کمی وجود دارد فقط در کنار در بیرونی ایستگاه‌های مترو، گداهای معروف به کولی‌های رومانی دیده می‌شوند؛ این گداهای بسیار محترمانه نزدیک می‌شوند و درخواست پول می‌کنند که بیشتر درآمد آنان از طریق خارجی‌ان تأمین می‌شود. در این شهر، سطل‌های زباله مکانیزه وجود ندارند؛ سطل‌های بزرگ مکانیزه جمع‌آوری زباله، داخل ساختمان‌ها و ادارات قرار دارند تا چهره شهر زیبا بماند و مأموران جمع‌آوری زباله، سطل‌ها را از داخل ساختمان خارج و پس از شست‌وشوی مجدد در جای مخصوص خود در داخل ساختمان بازمی‌گردانند. اگر در خیابان ولیعصر دقت کرده باشید سطل‌های زباله طوسی رنگی دیده می‌شوند که به صورت بیضی آویزان تیر چراغ‌برق هستند؛ این نوع سطل‌های زباله در برلین فراوان هستند؛ با این تفاوت که در این سطل‌ها فضای مخصوص خاموش کردن سیگار پیاده‌ها تعبیه شده است. خیابان‌ها و معابر برلین، بسیار تمیز است. به هیچ وجه زباله یا آشغال، نخاله ساختمانی، جعبه‌های میوه، کارتن، آب دهان و ته سیگار، روی زمین انداخته نمی‌شوند. تبلیغات شهری در برلین بیشتر مربوط به نمایشگرها، یا به اصطلاح تلویزیون‌های شهری است. بیلبردهای تبلیغاتی در مکان‌های مخصوص به خود به دیوار چسبانده شده‌اند، البته در برلین نیز افرادی هستند که دیوار را دفترچه شخصی خود قلمداد می‌کنند و هر نوشته یا تصویری که دوستش دارند بر روی دیوار نقاشی می‌کنند. در برلین خبری از توزیع تراکت، برگ‌های تبلیغاتی توسط افراد خاصی نیست و تبلیغات بیشتر منحصر به نمایشگرها است که هر چند دقیقه یک بار تبلیغات آن تغییر می‌کند. برلین که هر سال پذیرای جشنواره فیلم برلین است، در خود جزیره موزه‌ها، بزرگ‌ترین مجموعه موزه اروپا، ارکستر فیلارمونیک، ۱۵۰ سالن تئاتر و ۱۷ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی را جای داده است. اقتصاد این شهر با نام شرکت‌های شرینگ و فیلپ‌موریس به خود می‌بالد. دیوار برلین که به نماد جدایی آلمان معروف است، در نزدیکی ساختمان زیبا و بزرگ شهرداری واقع شده است. پس از فروپاشی دیوار برلین در ۹ نوامبر سال ۱۹۸۹ و یکپارچه شدن دو آلمان، شرق و غرب آلمان به هم پیوستند. در حاشیه شرقی آلمان، برخلاف حاشیه غربی، مجتمع‌های مسکونی (البته نه با ارتفاع بلند) وجود دارند که به خانه‌های سازمانی شرقی‌ها معروف است اما ۵۰ هزار آپارتمان آن منطقه، خالی از سکنه است و مشتری زیادی ندارد. بیکاری در شرق برلین، بیش از غرب است و بیشتر شرقی‌ها برای کار به غرب برلین مهاجرت می‌کنند. فضای سبز در تمام شرق و غرب برلین، فراوان است. یکی از بزرگ‌ترین پارک‌های جنگلی آلمان، در برلین واقع شده که فضای بزرگی را به خود اختصاص داده است. تمام نهال‌ها در این شهر توسط حفاظ‌های آهنی، به گونه‌ای محصور شده‌اند تا توسط جسم خارجی از بین نروند. ساکنان شهر برلین با وجود فضای سبز فراوان، گلدان‌های گل را نیز در مجاورت خانه‌های خود قرار داده‌اند تا شهر سبزتر از آنچه که هست دیده شود. در برلین، مشاغل مزاحم وجود ندارد و به هیچ عنوان صدای بوقی را نمی‌شنوی. رانندگان برای تاکسی‌ها ارزش زیادی قائل‌اند و بیشترین حق تقدم با رانندگان تاکسی است. در چراغ‌های راهنمایی شهرهای آلمان، علاوه بر تصویر انسان، تصویر دوچرخه نیز وجود دارد که نشان از اهمیت دوچرخه‌سواری در این شهرهاست. متروی برلین با ساختاری قدیمی، از زیبایی و تمیزی متروی تهران برخوردار نیست. در برلین، قطارهای زیاد در فاصله‌های زمانی بسیار کم در حال تردد هستند. دیوارهای داخلی متروی برلین با دست‌نوشته‌های مسافران، مزین شده و آراستگی متروی تهران را به هیچ عنوان تداعی نمی‌کند. بیشترین فضای خیابان‌ها مختص به پیاده‌روهایی است که با کف‌پوش‌های مناسب به گونه‌ای ساخته شده‌اند تا با پیاده‌روی در این خیابان‌ها به پا و کمر آسیبی نرسد. پیاده‌روهای خیابان ولی‌عصر می‌تواند تداعی‌کننده پیاده‌روهای شهر برلین باشد. کمترین فضای خیابان، مختص به خودروهای شخصی است که در این فضاها نیز کمتر خودرویی دیده می‌شود. یک خط از خیابان، مربوط به اتوبوس است که حتی دوچرخه‌سواران نیز وارد این خط نمی‌شوند. سیستم فاضلاب به طور کامل در تمام شهر برلین وجود دارد. جوی‌ها و آب‌راهی در برلین دیده نمی‌شود. با وجود ۱۰ دریاچه در این شهر، تمیزی سطح دریاچه و اطراف آن باعث می‌شود که چشم مدت‌ها به این دریاچه‌ها خیره بماند. برخورداری برلین از نظم، زیبایی، تمیزی، رعایت اصول مقررات، به دلیل حاکم بودن سیستم خودگردانی محلی است. بنابر قانون اساسی آلمان، روستاها، بخش‌ها و شهرها حق دارند در اداره تمام امور محلی، در چارچوب قوانین و با مسئولیت خود، تصمیم‌گیری کنند. حق خودگردانی محلی پیش از هر چیز شامل برنامه‌ریزی حمل‌ونقل عمومی در هر محل، ایجاد جاده‌ها، تأمین آب، گاز و برق، ایجاد سیستم فاضلاب و شهرسازی است. آلمان ۱۶ ایالت دارد که برلین یکی از بزرگ‌ترین ایالت‌های آن است و دولت‌های ایالتی، انجام سه وظیفه حکومتی را به طور کامل بر عهده دارند. امور مربوط به آموزش که تا حدود زیادی بخش آموزش عالی را نیز دربرمی‌گیرند.

خودگردانی محلی: ریاست ایالت برلین با شهردار شهر برلین است و شهردار به تمام معنا اداره‌کننده شهر است؛ بنابراین انتخابات شهرداران در آلمان از اهمیت زیادی برخوردار است. هر ایالت از «گماینده»های مجزایی که همان شورای شهر هستند، تشکیل شده و هر حزب با تصاحب بیشترین کرسی‌های نمایندگی ایالت خود، چند گزینه را به مردم معرفی می‌کند و مردم از بین گزینه‌های انتخاب شده، یک نفر را به‌عنوان شهردار شهر خود انتخاب می‌کنند. دوره‌های انتخاباتی در ایالت‌ها متفاوت است. در هر ایالت، تعطیلات مدارس نیز متفاوت با ایالت دیگر است و بر همین

اساس، آلمان، هیچ‌وقت دچار ترافیک نمی‌شود. نماینده‌ها در ایالت‌ها دارای استقلال مالی زیادی هستند. در برلین به دلیل پایتخت بودن علاوه بر دولت محلی، یک دولت ایالتی نیز هست و دارای موضوعات مجزایی است.

رشد و توسعه شهری

حفظ محیط‌زیست و شرایط اقلیمی، از معضلات جهانی در قرن بیست‌ویکم است که در سیاست، تبلیغات و جامعه مدنی آلمان، از جایگاه مهمی برخوردار است. آلمانی‌ها از جمله ملت‌های پیشرو در جهان برای حفظ شرایط اقلیمی و پیشگام در زمینه توسعه انرژی‌های تجدیدشونده محسوب می‌شوند. در عرصه جهانی نیز دولت فدرال آلمان به طور فعال از حفظ محیط‌زیست، راهبردهای توسعه‌ای هم‌ساز با حفظ شرایط اقلیمی و همکاری در زمینه انرژی، حمایت می‌کند. با توجه به دستور کار ۲۱ و پس از کمیسیون بارتلند، تقاضای کشورهای امضاکننده این معاهده به صورت یک استراتژی هدفمند در توسعه اقتصادی به صورت رقابتی، عدالت اجتماعی و با پایداری زیست‌محیطی قرار گرفت. هم‌زمان با اجلاس جهانی ریودوژانیرو، گروهی از کشورها اقدام به اجرایی نمودن دستور فوق نمودند و در عمل، دولت‌ها با همکاری NGO ها نسبت به رفع معضلات محلی در محورهای ۲۱ دستور کار، اقدامات مختلفی به عمل آوردند؛ دولت فدرال آلمان نیز پایداری محیطی و توسعه پایدار را در این مقطع زمانی، به رسمیت شناختند و آن را اصل اساسی سیاست‌گذاری (حفظ طبیعت - حفظ بنیان‌های اصلی حیات) به عنوان هدف حکومت در ماده ۲۰ قانون اساسی آلمان، تثبیت کرد و در برنامه‌های توسعه کشور خویش قرار داده است. دبیرخانه‌ای که نظارت بر اقدامات اجرایی برای تحقق اهداف پیمان شرایط اقلیمی سازمان ملل متحد را به عهده دارد، در شهر بن در آلمان مستقر است. آلمان از سال ۱۹۹۰ تا کنون، مقدار تصعید گازهای گلخانه‌ای را به میزان ۲۰ درصد کاهش داده و به این ترتیب به تحقق تعهد خود در پروتکل کیوتو مبنی بر کاهش ۲۱ درصدی این گازها تا سال ۲۰۱۲ بسیار نزدیک شده است. طبق شاخصی که برای حفظ وضعیت آب‌وهوا توسط سازمان مستقل محیط‌زیست «دیده‌بان آلمان» (Germanwatch) منتشر شد، آلمان رتبه دوم را در جهان کسب کرده است. آلمان از سالیان دور، سیاست حفظ شرایط اقلیمی و محیط‌زیست را در چارچوب و همراه با فعالیت پایدار اقتصادی، تعقیب می‌کند؛ این سیاست، یک راهبرد دوگانه جهت افزایش بهره‌وری از انرژی و منابع آن و گسترش هم‌زمان استفاده از انرژی‌های تجدید شونده و مواد خام جایگزین شونده است. لازمه این امر، حمایت از توسعه نوآوری در فناوری‌های بخش انرژی، هم در بخش تولید و عرضه؛ مانند نیروگاه‌ها و انرژی‌های تجدیدشونده و هم در عرصه تقاضا؛ یعنی جایی که انرژی مصرف می‌شود؛ مانند لوازم‌خانگی، خودرو و ساختمان‌سازی می‌باشد. شایان ذکر است که این کشور با دارا بودن سهم ۳۰ درصدی از میزان کل تولید نیروی برق از انرژی باد در سراسر گیتی «قهرمان جهان در نیروگاه‌های بادی» است. یکی از سیاست‌های مهم دولت آلمان این است که شکل پایدار توسعه ساختار مسکونی با اثرات آن بر نحوه استفاده از زمین کاربری اراضی باید به لحاظ کمی و کیفی، کنترل شود. در کل می‌توان ادعان داشت که در آلمان، مواردی از جمله کاهش آلودگی، حفظ منابع طبیعی، کاهش حجم ضایعات شهری، افزایش بازیافت‌ها، کاهش انرژی مصرفی، توجه به فضا و نواحی سبز، عدم تمرکز شهری و کاهش پراکندگی‌ها، افزایش تراکم متوسط در حومه‌های شهری و شهرهای کوچک، کاهش فواصل ارتباطی، ایجاد اشتغال محلی، توسعه متنوع مسکن در مراکز اشتغال، توسعه شهرهای کوچک برای کاهش اتکا به شهرهای بزرگ، ساختار اجتماع متعادل، حمل‌ونقل عمومی و کاهش ترافیک جاده‌ای، چارچوب سیاست‌های توسعه شهری این کشور را شکل می‌دهند.

مدیریت شهری

رابطه با حکومت مرکزی و حکومت‌های محلی: اصولاً در سیستم‌های حکومتی فدرال، دولت مرکزی در امور محلی ایالات و شهرها کمتر دخالت می‌کند. این نکته در مورد آلمان نیز صادق است؛ زیرا حکومت‌های محلی از استقلال بیشتری برخوردار هستند. شهرداری‌ها، حکومت‌های محلی، استانداری‌ها و فرمانداری‌ها در تمام امور مربوط به خود اختیار کامل دارند و وظیفه دولت فقط نظارت است که در صورت نیاز و بروز حوادث، کمک‌های مالی، فنی و اضطراری نیز ارائه می‌دهد. به طور کلی این کمک‌های مالی ۲۵ درصد کل درآمد شهرداری‌ها را در آلمان تشکیل می‌دهند. اساساً همیاری شهرداری‌ها، هم در بخش‌ها و هم در ایالات در آلمان، معمول است. این همیاری ممکن است هم بین شهرداری‌های همسایه صورت گیرد و هم از طریق اتحادیه شهرداری‌ها.

مشارکت مردم: ماهیت حکومت ملی در آلمان نیز دموکراسی غربی است و این کشور سیستم سرمایه‌داری دارد ولی سیستم سرمایه‌داری در آلمان مانند اکثر کشورهای اروپایی، دارای حدت و شدت سرمایه‌داری آمریکا نیست. یک نمود این کیفیت این است که برخی از کشورهای اروپایی،

دارای احزاب کمونیست هستند و این احزاب در مجالس ملی و محلی این کشورها نماینده دارند یا در فرانسه، سوسیالیست‌ها همچنان حکومت را در دست دارند. در آلمان نیز سوسیالیست‌ها مدت‌ها زمامدار بودند و اکنون نیز اقلیتی نیرومند را در این کشور به وجود می‌آورند. حال آن که در ایالات متحده عضویت در حزب کمونیست و وجود این حزب غیرقانونی است و داشتن گرایش‌های سوسیالیستی، نامقبول می‌باشد. از همین رو در آلمان، در حکومت ملی و محلی، مردم مؤثرند. حتی برخی از قوانین کشور آلمان، مشارکت مردم (یا در واقع فراهم آوردن امکانات این مشارکت) را به صورت اجباری در آورده است.

شهرداران: در سیستم مدیریت شهری آلمان نیز سه مدل در شیوه کار و قدرت و اختیارات شهرداران وجود دارد که البته با تفاوت‌هایی چند، شبیه همان سه مدل آمریکایی است؛ یعنی مدل شهردار-شورا، مدل اداره شهر توسط کمیسیونرها، مدل اداره شهر توسط مدیر، هر سه مدل با تفاوت‌هایی در آلمان نیز وجود دارد. برای مثال در دو ایالت باواریا و بادن و ورتمبرگ، سیستم شهردار پر قدرت حاکم است؛ در این سیستم به نظر می‌رسد که شهردار پر قدرت آلمان از شهردار پر قدرت آمریکایی، نیرومندتر است. مدل دوم، به آلمانی، مدل ماگیسترات، نامیده می‌شود که معادل همان مدل آمریکایی اداره شهر توسط کمیسیونرها می‌باشد. در این مدل، مدیریت شهر به جای یک نفر (شهردار) توسط یک هیأت صورت می‌گیرد. در نوع سوم، از طرف مجلس، یک نفر به عنوان مدیر شهر انتخاب می‌شود. وی باید دارای گرایش سیاسی خاصی نباشد ولی در اداره شهر، واجد سابقه، تجربه و تبحر باشد. مدیر فقط جوابگوی مجلس است و بر تمام اداره‌های مختلف شهر، مدیریت دارد. پست شهردار عملاً یک پست تشریفاتی است ولی در عین حال ناظر بر امور شهر است. مدت مأموریت مدیران شهر ممکن است ۶، ۸ یا حتی ۱۲ سال باشد که نسبت به مدت مأموریت مدیران آمریکایی، طولانی‌تر است. این مدل در آلمان کمتر معمول است و از مدل آمریکایی مشابه خود اقتباس شده است. در این سیستم چون شهردار مستقیماً منتخب مردم نیست بیشتر خود را مسئول سیاستمداران می‌داند تا مردم. در آلمان، مدت مأموریت شهردار ممکن است تا ۱۲ سال به درازا بکشد و به همین دلیل نگرانی و دغدغه‌ای برای انتخاب مجدد ندارد و از این نظر نیز خود را دست کم به صورت مستقیم، پاسخگوی مردم نمی‌داند.

نظام مالی مدیریت شهری

کشور آلمان، به عنوان کشوری توسعه یافته دارای ۱۶ ایالت است که جمعیت آنها بین ۷۰ هزار نفر تا ۱۷/۶ میلیون نفر هستند. در این کشور ۱۶ هزار شهرداری وجود دارد. مجموع درآمد شهرداری‌ها در کشور آلمان، حدود ۲۶/۹ درصد از کل درآمد کسب شده در سطوح مختلف دولت را شامل می‌شود. این امر گواه اهمیت شهرداری‌ها در ساختار این کشور است. ۸۸ درصد از کارکنان بخش عمومی را نیروی به کار گرفته شده در شهرداری‌ها تشکیل می‌دهند؛ به این دلیل که بیشتر فعالیت‌های اجرایی را که دولت‌ها موظف به انجام آن هستند، شهرداری‌ها انجام می‌دهند. بودجه‌های نهادها و حکومت‌های محلی، از دو بخش جاری و سرمایه‌ای تشکیل می‌شوند. محل تأمین بودجه‌های جاری، درآمدهای جاری و محل تأمین بودجه‌های سرمایه‌ای، درآمدهای سرمایه‌ای هستند که از محل کمک‌های بلاعوض سرمایه‌گذاری از جانب دولت و نیز عواید حاصل از فروش، تأمین شده است. درآمدهای مالیاتی نیز منبع درآمدی برای شهرداری‌ها هستند. درآمد شهرداری‌ها از کمک‌های بلاعوض، فروش خدمات، خالص قرض استقراض، تسهیلات بانکی و در مواردی، از منابع دیگر، تأمین می‌شود.

بخش هشتم - نوآوری‌های شهری

طرح خلاقانه شهر هوشمند بریستول به عنوان برگزیده نهایی دومین جایزه بین المللی گوانگژو اعلام شد. از جمله برنامه های مهم یو سی ال جی که هر دو سال یک بار برگزار می گردد اهدای جایزه بین المللی گوانگژو برای خلاق ترین و بهترین نوآوری های شهری است. این برنامه در فاصله روزهای ۲۷ تا ۲۸ نوامبر به همراه نشست ها و برنامه های آموزشی در شهر گوانگژو چین اجرا شد و برترین ایده های شهری که در جهت بهبود شرایط اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی شهر مؤثر بوده اند، بررسی و طرح گردیدند. در داوری طرح های ارائه شده، چهار عامل مهم نوآوری، اثربخشی، تکرارپذیری و میزان اهمیت و الزامی بودن از سوی کمیته فنی، مورد ارزیابی قرار می گیرد. کمیته فنی جایزه گوانگژو ۲۰۱۴ میلادی که از ماه سپتامبر فعالیت خود را آغاز کرده بود، پس از بررسی ۲۵۹ طرح ارائه شده از ۱۵۹ شهر جهان، در نهایت ۱۵ ایده و نوآوری برتر شهری را معرفی نمود. در این میان شهر هامبورگ به واسطه نمایشگاه بین المللی ساختمان (IBA) و ایجاد تغییر در مفهوم حفاظت از آب و هوا (نوسازی منطقه ویلهلمزبرگ) در جایگاه دهم این رتبه بندی ایستاد.

کیفیت زندگی شهری

شماری از اقتصاددانان «واحد اطلاعات اقتصادی (EIU)» بر اساس سطح درآمد سرانه و هزینه های سبد خانوار، سطح دسترسی به کالاهای و خدمات مناسب و با کیفیت و خدمات بهداشت و درمان ۱۱۰ کشور جهان را در سال ۲۰۱۴ رتبه بندی کرده اند. در این جدول، شاخص ایده آل را در عدد ۱۰ را در نظر گرفته و به طور نمونه با توجه به درآمد و شاخص ارزان بودن کالاهای و خدمات و دسترسی آسان، رتبه بندی کردند. در این رتبه بندی، آلمان با شاخص ۰.۴۸/۷ در جایگاه ۲۶ قرار دارد. در رتبه بندی دیگری که توسط مؤسسه «Legatum-Institute» در قالب انتشار شاخص رفاه سال ۲۰۱۳ صورت پذیرفته است بهترین کشورهای جهان از لحاظ سطح زندگی و رفاه، اعلام شده اند. در این میان سهم آلمان، کسب رتبه ۱۴ با امتیاز ۶.۷ از ۱۰ در حوزه رضایتمندی شهروندان از کیفیت زندگی شهری است.

سیاست های کارآفرینی

قدرت های نسبی آلمان را می توان در سرمایه گذاری، برنامه های دولت و شرایط چارچوب کاری سیاسی و وضعیت زیربنایی فیزیکی آن کشور، مشاهده کرد. جنبه های انتقال دانش و تکنولوژی، آزاد بودن بازار داخلی و زیربنایی تجاری به طور عمده برحسب تأثیر آنها بر روی توسعه و ایجاد توسعه در شرکت های جدید و در حال رشد، خنثی ارزیابی می شود. آلمان، مقام متوسط را در میان کشورهای مورد ارزیابی داراست و از این نظر، معایب قابل ذکر و مزایای قابل توجهی ندارد.

عوامل منفی با سایر کشورها شامل وضعیت آموزشی در مدارس، دانشگاه‌ها و جاهایی که آنها با مهارت‌های کارآفرینی ارتباط برقرار می‌کنند و همچنین شامل هنجارهای اجتماعی و فرهنگی نیز می‌باشند. هر دو جنبه از شرایط چارچوب کاری کارآفرینی، از جمله عواملی می‌باشند که در سال ۱۹۹۹ دارای اثر منفی بوده‌اند.

تأمین مالی برای ایجاد شرکت‌های جدید و در حال رشد را می‌توان یکی از جنبه‌های مثبت شرایط چارچوب کاری در آلمان به شمار آورد. آلمان از نظر رده‌بندی، رتبه خوبی را دارا می‌باشد. در این رابطه، کشورهای دارای سرمایه‌گذاران قدیمی‌تر، بزرگ‌تر و مؤثرتر، وضعیت بهتری در این طبقه‌بندی دارند.

کارشناسان آلمان، بهبود قابل ملاحظه‌ای را در وضعیت آلمان در چند سال اخیر، شناسایی کرده‌اند و این تغییر مثبت، منحصرأ مربوط به سطح ویژه‌ای از سرمایه‌گذاری در راه‌اندازی شبکه و تکنولوژی جدید بوده است. افراد خصوصی در همین زمان، سرمایه‌گذاری بر روی شروع کسب‌وکارها را به‌عنوان سرمایه‌گذاری‌های سودآور، اتخاذ کرده‌اند. گنجاندن افراد خصوصی در یک بازار غیررسمی برای سرمایه‌گذاری، به‌عنوان یک منبع مهم در سرمایه‌گذاری شرکت‌های جدید و در حال رشد، محسوب می‌شود.

برنامه‌های ارتقای ایالتی و شرایط چارچوب کاری سیاسی

در مورد برنامه‌های ارتقای مؤسسات ایالتی، کارشناسان، وضعیت آلمان را بالاتر از حد متوسط، ارزیابی می‌کنند و در رده سوم می‌باشد. برنامه‌های ارتقای ایالتی، مثبت ارزیابی شده و از طریق یک آگاهی سیاسی در تمام سطوح دولت و تعهد سیاسی، افزایش یافته و برای شرکت‌های جدید و در حال رشد، شکل گرفته‌اند. آلمان از نظر شاخص اجرای عینی سیاست‌ها برای ارتقای شروع کسب‌وکارها رتبه ۱۷ را دارد. حتی با وجود اینکه برنامه‌های ارتقای ایالتی، به طور کلی، مثبت ارزیابی می‌شوند، فقط کشورهای ژاپن، برزیل، سوئد و آرژانتین، وضعیت بدتری نسبت به آلمان دارند. به طور کلی می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که سازوکارهای انگیزشی و امتیازات واقعی برای شرکت‌های جدید و در حال رشد وجود ندارد. با توجه به این موارد، ضرورت کاهش موانع بوروکراسی برای کارآفرینان در درون مؤسسات ایالتی، احساس می‌شود. به طور کلی می‌توان اذعان داشت که توسعه اقتصاد ملی، تحت تأثیر فعالیت‌های کارآفرینانه هست. آلمان از نظر سطح فعالیت کارآفرینانه در میان ۲۱ کشور GEM وضعیت متوسطی دارد و میزان فعالیت کارآفرینانه کلی آن ۷/۴ درصد می‌باشد.

اقدامات دولت آلمان در زمینه ارتقای کارآفرینی:

- آموزش برای یک جامعه کارآفرینانه
- دستیابی منابع تأمین مالی برای شرکت‌های کوچک‌تر و در یک مرحله زودتر و تأمین مالی برای گسترش شرکت‌های تکنولوژیکی
- دسترسی به تحقیق و نوآوری و استفاده بهتر از پتانسیلها توسط SME ها
- بهبود خدمات حمایتی
- بهبود امور اداری دولتی.

آموزش کارآفرینی در دانشگاه‌های آلمان

در مجموع، در آلمان ۴۲ دانشگاه، مدرسه عالی فنی و انستیتوهای داخلی وجود دارد (۲۱ واحد دانشگاه و ۲۱ واحد مدرسه عالی فنی) که در آنها بحث کارآفرینی و مدیریت نوآوری مطرح می‌شود که عبارتند از:

- دانشگاه صنعتی Resen
- مدرسه عالی فنی گیسن
- مدرسه عالی برلین
- مدرسه عالی Bielefel
- دانشگاه صنعتی درام‌اشتاد
- مدرسه عالی فنی کوتینگن
- مدرسه عالی فنی Koblenz
- مدرسه عالی فنی Lubenk

- دانشگاه لونبورگ
- دانشگاه ماین هایم
- دانشگاه صنعتی مونیخ
- مدرسه عالی فنی Rielingen
- مدرسه عالی فنی Wurzburg
- دانشگاه Konstanz
- دانشگاه Stuttgart
- مدرسه عالی فنی Rhein sieg
- مدرسه عالی فنی Giessen
- دانشگاه برلین
- مدرسه عالی فنی Bielefel
- مدرسه عالی فنی بوخوم
- مدرسه عالی فنی Eggenorf
- مدرسه عالی فنی لوبک
- دانشگاه Mannheim
- مدرسه عالی فنی Gelsenkirchen
- مدرسه عالی فنی Bochum
- مدرسه عالی فنی Mainz
- دانشگاه Regensburg

حمل و نقل شهری

بسیاری از کشورهای اروپایی؛ مانند آلمان، در اجرای طرح تسهیل ترافیک، سابقه طولانی دارند و می توانند تجربیات خود را در اختیار کشورهای که به دنبال اجرا یا بهبود برنامه های کنترل ترافیک هستند، بگذارند؛ از این رو بنا به درخواست جامعه کارشناسان حمل و نقل و ترافیک اروپا، آن دسته از شهرداران آلمانی که موفق به کنترل ترافیک شهرهای خود شده اند، مشاوره های تخصصی را در این مورد به سایر شهرها ارائه می دهند.

نمونه سازی آلمانی: کارشناسان ترافیک در شهرهای وین و مونیخ، فناوری جدیدی ابداع کرده اند که به مدد آن می توان ترافیک شهر را به مراتب بهتر از گذشته، مدیریت و کنترل کرد. این فناوری جدید به مدیران بخش حمل و نقل ترافیک امکان می دهد قبل از مواجه شدن با ترافیک واقعی، فضاهای خاصی را برای اتخاذ شیوه های گوناگون حمل و نقل، به بوته آزمایش بگذارند و از طراحی های مختلف برای یک خیابان، استفاده کنند و در نهایت با توجه به برایندهای به دست آمده، بهترین گزینه را برای اجرای واقعی، انتخاب کنند.

استراتژی تلفیق و ترکیب: طراحان شهرسازی در شهرهای وین و مونیخ، با مد نظر قرار دادن استراتژی تلفیق و ترکیب، فرایند تسهیل ترافیک را با فرایند برنامه ریزی حمل و نقل عمومی تلفیق کرده اند. آنها بر این باورند که این امر، سیستم حمل و نقل و زیست پذیری خیابان را بهبود می بخشد.

توسعه دوچرخه سواری: شهرداری شهر مونیخ، با اولویت قرار دادن طرح توسعه فرهنگ پیاده روی و دوچرخه سواری، در تلاش است تا دوچرخه را جایگزین خودروهای شخصی کند. کارشناسان حمل و نقل و ترافیک مونیخ معتقدند توسعه امکانات و بهبود شرایط دوچرخه سواری و پیاده روی، یکی از عوامل مهم در طرح های جدید حمل و نقل ترافیک به شمار می آید و می تواند سبب بهبود این معضل شود. آمار نشان می دهد اجرای طرح توسعه دوچرخه سواری و پیاده روی، بیش از ۵ درصد از حجم تردد خودروها در مونیخ را کم کرده و به همین میزان بر افزایش تعداد دوچرخه های این شهر، افزوده است. اگرچه با وجود تلاش های فراوان، میزان سفرهای عبوری و شهروندانی که با پای پیاده از مبدا به مقصد می روند همچنان ثابت مانده است.

طرح توسعه جامع: شهرداری شهر مونیخ با همکاری شرکت خودروسازی BMW، اقدام به انجام تحقیقاتی برای بهبود و ارتقای سطح زندگی شهروندان این شهر کرده است. نتیجه این تحقیقات منجر به تدوین طرحی موسوم به «طرح توسعه جامع شهر مونیخ» شده است که باید به بهبود

وضعیت عبور و مرور در این شهر منجر شود. این طرح که هدف کلی آن، کاهش میزان تردد خودروها در مرکز شهر است با همکاری سازمان‌ها و شرکت‌های تجاری در مونیخ و وین، به اجرا درآمده است و شامل سه اصل کلی با سرفصل تراکم، شهرنشینی و سربیزی می‌شود که در صورت اجرای کامل، سبب تحولات بسیاری خواهد شد:

اصل تراکم: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، اصل تراکم طرح توسعه جامع، بر کاربرد صحیح زمین‌های شهری تأکید دارد.

اصل شهرنشینی: اصل شهرنشینی که یکی از مهم‌ترین بخش‌های این طرح به شمار می‌آید و به شدت بر کنترل ترافیک اثر می‌گذارد شامل ترکیب جذابی از منازل، مشاغل، مراکز خرید و فروشگاه‌ها و امکانات تفریحی یک شهر می‌شود.

اصل سربیزی: بر پایه بهبود کیفیت مناطق تفریحی شهر با ترکیب فضاهای باز و پوشش‌های گیاهی، توازن طبیعی محیط، استوار شده است.

توریسم شهری

مناطق دیدنی و زیبای شهری و حومه شهری در آلمان فراوان است و گردشگران می‌توانند در این کشور دیدنی، شهرها و مسیرهای جذابی را برگزینند و از تنوع طبیعی، فرهنگی، ورزشی و هنری این کشور لذت ببرند. مهم‌ترین مراکز گردشگری آلمان، از میان تاکستان‌های این کشور می‌گذرد، اما درعین‌حال، استادیوم‌های فوتبال در آلمان برای مردم این کشور، بیشتر از هر جای دیگر، لذت‌بخش است. در ۱۵ استادیوم ایالت «نورداین وستفالن» آلمان که بزرگ‌ترین ایالت این کشور است، مسابقات هیجان‌انگیز بسیاری برپا می‌شود.

مسیر افسانه‌ها: شهر «هاناو» در آلمان، محل تولد برادران گریم است. یاکوب و ویلهلم گریم، افسانه‌های جاودانه فراوانی برای کودکان خلق کرده‌اند. در این شهر، خیابانی است به نام افسانه که به هشت پارک طبیعی و چندین روستا منتهی می‌شود.

مسیر خانه‌های قدیمی: در شهر «لیمبورگ آن» در «لاهن» آلمان، خانه‌های قدیمی که به سبک زیبایی نوسازی شده‌اند، در کوچه‌های تنگ و پیچ‌درپیچ، فضایی خاطره‌انگیز از گذشتگان دور آلمان را تداعی می‌کنند. این شهر و روستاهای کوچک آن، در مسیری ۲۸۰۰ کیلومتری، از جذاب‌ترین مسیرهای گردشگری آلمان به شمار می‌روند.

مسیر دامنه‌های آلپ: دامنه‌های آلپ، مسیری ۴۵۰ کیلومتری در اختیار گردشگران قرار داده است. در این مسیر که در جنوب آلمان قرار دارد، تنها کوه‌ها نیستند که جلب توجه می‌کنند؛ دریاچه‌های فراوانی چون «بودنزه» یا «تگرنزه»، جذابیت ویژه‌ای به این منطقه داده‌اند. مناطق اطراف «تگرنزه» نیز به داشتن غذاهای اشتهاآور در آلمان معروفند.

مسیر رمانتیک گردشگری: شهرهای بسیار قدیمی در آلمان فراوان است؛ از جمله، «روتن بورگ»؛ شهری بازمانده از قرون وسطی که با داشتن قصر معروف «نوی شوان اشتاین» که در دامنه کوه‌های آلپ واقع شده است، معروفیت جهانی دارد. مسیر دسترسی به این قصر، از رویایی‌ترین و رمانتیک‌ترین مسیرهای گردشگری است.

مسیر آبی - جاده‌ای: پل آبی ۹۱۸ متری «ماگ دبورگ»، بزرگ‌ترین پل از نوع خود در جهان است. این پل قرار بود در سال‌های خیلی گذشته ساخته شود، اما جنگ سرد، ساخت آن را به تعویق انداخت. امروزه قایق‌ها و کشتی‌ها متناسب با این کانال می‌توانند از منطقه راین‌لند به راحتی به برلین بروند. عظمت این پل آبی به قدری زیاد است که به «وان حمام بتونی یک کیلومتری» معروف است. پل روگذر ماگدبورگ، در نزدیکی شهر برلین و در شمال شهر ماگدبورگ آلمان واقع شده و این سازه، طولانی‌ترین سازه آبی جهان است.

مسیر تورهای صنعتی: گردشگرانی که به اندازه کافی، قصرها و تاکستان‌های آلمان را دیده‌اند، می‌توانند به مسیر صنعتی گردشگران این کشور نیز سری بزنند. در منطقه روهر آلمان در غرب این کشور، مسیری ۴۰۰ کیلومتری وجود دارد. بخش‌هایی از این مراکز صنعتی، پس از تعطیل شدن، اکنون به مراکز فرهنگی تبدیل شده‌اند. یونسکو، یکی از معادن زغال‌سنگ این منطقه را به عنوان میراث فرهنگی جهان ثبت کرده است.

از سال ۱۹۹۰ تاکنون، کشور آلمان با ابداع سیستم تفکیک کامل زباله در محل تولید (منازل، کارخانجات، هتل‌ها، رستوران‌ها و غیره) استفاده مالی از زباله را آغاز کرد. شرکت «سیستم دوآل» با پخش کیسه‌زباله‌های زردرنگ میان تمامی منازل، کارخانجات و ... اولین گام را برای تفکیک زباله‌های با ارزش برداشت و با چاپ برچسب سبزرنگی روی اجناس و بسته‌بندی‌های قابل استفاده، از مردم خواست تمام محصولات و بسته‌بندی‌هایی که این آرم را دارند پس از مصرف در این کیسه زباله‌ها بریزند. از سوی دیگر، شهرداری‌ها نیز قرارداد بست که بعد از جمع‌آوری، در ازای قیمت ناچیزی، کیسه‌ها را در اختیار آنها بگذارند. شهرداری‌ها که برای جمع‌آوری جداگانه، متقبل مخارج بیشتری می‌شدند، با تولیدکنندگان اصلی اجناس، دست به یکی کردند و بسیار نامحسوس، قیمت تمامی اجناسی که با آرم سبز مشخص می‌شدند را یک تا دو فنیگ (خرده واحد پول آلمان قبل از یورو) بالا بردند. از این لحظه، زباله هر روز بارزش‌تر شد و مشکلات مصرف‌کننده را نیز هر سال چند برابر کرد. هم اکنون در آلمان، هر واحد مسکونی، احتیاج به فضای جداگانه برای قرار دادن حداقل پنج سطل (پیت) بزرگ آشغال دارد. شیشه‌ها در یک سطل (معمولاً سفید)، مواد پلاستیکی و به‌طور عمومی مواد بسته‌بندی در سطل یا کیسه زرد، روزنامه و کاغذهای باطله در سطل معمولاً سبز، مواد معدنی مانند پوست میوه و گل و غیره در سطل قهوه‌ای و باقی آشغال‌ها در سطل سیاه قرار می‌گیرند. اغراق نیست اگر ادعا شود که در هر آپارتمان حداقل چهار مترمربع به محل جمع‌آوری زباله اختصاص دارد. از تمام مشکلات که بگذریم شهرداری‌ها به این فکر افتاده‌اند که خودشان مستقیم وارد تجارت زباله شوند؛ زیرا جمع‌آوری زباله، دیگر برای شرکت‌های جمع‌آوری‌کننده، به دلیل بحران مالی جهانی، سودی به همراه نداشته و سود زباله خشک نیز به شدت کاهش یافته است. از این رو شهرداری‌ها در آلمان برای حفظ محیط‌زیست و حیات شهری، اقدام به جمع‌آوری زباله و بازیافت آن می‌کنند. کارشناسان، پیش‌بینی می‌کنند این امر تا زمانی که بحران مالی جهانی به سرانجامی برسد، ادامه خواهد داشت. شهرها یکی بعد از دیگری از سیستم دوآل خود را جدا می‌کنند و با ارائه فقط دو سطل به شهروندان، به مردم یاد می‌دهند که از آنچه تاکنون در مورد تفکیک زباله آموخته‌اند بگذرند و آشغال را به‌طور درست و قابل استفاده در دو سطل مورد نظر بریزند. پس به طور کلی می‌توان ادعانمود که آلمان‌ها خود را قهرمان محیط‌زیست جهان می‌دانند. البته شکی نیست که این بحث برای آنها بسیار مهم است. جداسازی زباله‌های خانگی، امری بسیار مهم برای مردم آلمان است. در هر آپارتمان معمولاً ۵ سطل برای ۵ نوع زباله وجود دارد که با رنگ‌های جداگانه مشخص شده‌اند. زرد برای بسته‌بندی‌ها (مانند کارتون‌های قدیمی شیر)، آبی برای کاغذ و مقوای نازک، سطل‌های ویژه شیشه در سه قسمت شیشه‌های روشن، قهوه‌ای و سبز و یک سطل برای مواد غذایی و گیاهی و سرانجام یک سطل سیاه برای سایر زباله‌ها که مناسب برای افرادی هم هست که حوصله جداسازی زباله‌ها را ندارند. از لحاظ تئوری و قانونی، همه آلمانی‌ها ملزم به رساندن زباله‌های خاص؛ مانند باتری و مواد شیمیایی، به مراکز بازیافت هستند و اگر کسی این کار را نکند مرتکب جرمی اداری شده که البته در عمل به ندرت در این مورد، پیگیرد قانونی رخ می‌دهد. بر اساس نظرسنجی‌ها حدود ۹۰ درصد آلمان‌ها با علاقه شخصی به جداسازی زباله‌ها می‌پردازند.

در میان نمایشگاه‌های متفاوتی که هر چند وقت یک بار در آلمان برگزار می‌شود نمایشگاهی وجود دارد به نام «نمایشگاه اقتصاد زباله». هدف از برگزاری این نمایشگاه، عرضه تازه‌های صنعت بازیافت برای بهره‌برداری بیشتر از زباله است.

اشتفان هارمنینگ (Stephan Harmening)؛ مدیر انجمن بازیافت زباله در آلمان می‌گوید: «گاری آشغالی، تبدیل به تجارتخانه پیشرفته‌ای شده است. صنعت بازیافت زباله در آلمان، یکی از زمینه‌هایی است که از نظر اقتصادی، آینده روشنی دارد. بازیافت زباله در آلمان از نظر کیفیت و سوددهی اقتصادی در دنیا، حرف اول را می‌زند.»

آلمانی‌ها نه تنها با دقت، آشغال‌هایشان را جدا از هم در سطل می‌ریزند بلکه ماهانه هزینه مشخصی را نیز به‌عنوان مالیات برای جمع‌آوری زباله می‌پردازند. در حال حاضر، ۷۵۰ شرکت کوچک و بزرگ، در انجمن بازیافت زباله آلمان عضو هستند. البته در نمایشگاهی که در کلن در سطح جهانی برگزار شد، نهصد غرفه از بیست‌وهشت کشور دنیا در نمایشگاه حضور داشتند.

هارمنینگ اشاره می‌کند: «صنعت زباله در سطح بین‌المللی در حال رشد است. این عرصه، این‌طور که تخمین زده می‌شود، سالانه تا هشتادوپنج میلیارد یورو برای سرمایه‌گذاری بیشتر جا دارد. موضوع بازیافت زباله، موضوع لوکسی نیست که فقط به کشورهای مدرن و پیشرفته دنیا خلاصه شود. حفاظت از محیط‌زیست، بحثی است که به تمامی کشورها ربط پیدا می‌کند.»

رقابت در این عرصه، خلاقیت شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران را بیشتر کرده است. هر روز، دستگاه‌ها و روش‌های تازه‌تری برای بازیافت زباله وارد بازار می‌شوند. هارمنینگ در مورد اینکه چرا آلمان یک گام جلوتر از سایر کشورهاست اضافه می‌کند: «یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار اینجاست که در

آلمان، جا برای نگهداری زباله‌های غیرطبیعی وجود ندارد. این ممنوعیت باعث شده به جای اینکه زباله را دفن کنیم که ساده‌ترین راه است، فکری برای بازیافت آن کنیم که با گذشت زمان، از نظر اقتصادی، مقرون به صرفه‌ترین راه‌ها جای خود را باز کرده‌اند.»

قانون ممنوعیت دفن زباله‌های غیرطبیعی، نه تنها از یک سو با بالا بردن ظرفیت سرمایه‌گذاری در صنعت بازیافت، رشد اقتصادی چشمگیری به دنبال داشته بلکه باعث شده است که تولیدکنندگان نیز برای بسته‌بندی تولیداتشان، دقت بیشتری به خرج دهند و کمتر از فرآورده‌های پیچیده شیمیایی استفاده کنند. زباله‌ها تنها سوزاندنی‌های ارزان‌قیمت نیستند. در کشورهای صنعتی و پیشرفته، زباله منبع با ارزشی است که تولیدکننده مواد خام است؛ مواد خام درجه دوم. در تعریف اقتصادی، به مواد خام؛ مثل نفت که منبع طبیعی دارد مواد خام اولیه و موادی که از بازیافت زباله حاصل می‌شوند مواد خام ثانویه یا درجه دوم گفته می‌شود.

هارمینگ در انتها یادآور شد: «نباید یادمان برود که زمان زیادی طول کشید تا شکاف میان مزیت استفاده از مواد خام اولیه و مواد بازیافتی یا مواد خام ثانویه، کمتر شد. ما پیش‌بینی می‌کنیم به مرور زمان، هر چه کیفیت بازیافت بهتر شود، این شکاف نیز کمتر می‌شود. مثال روشنی که می‌توان در این مورد آورد، شیشه‌های نوشیدنی‌ها است. در حال حاضر قیمت هر تن ماده خامی که از این شیشه‌ها بازیافت می‌شود، هزار یورو است. در مقایسه با این ماده خام ثانویه، قیمت مواد خام اولیه‌ای که از صنایع نفتی به دست می‌آید هزار و دویست یوروست؛ یعنی فقط ۲۰ درصد گران‌تر است. اگر از بُعد دیگر نگاه کنیم باید بگوییم استفاده از مواد بازیافت‌شونده در بسته‌بندی استفاده از ماده خام ثانویه یا بازیافتی، برای مصرف‌کننده، ۲۰ درصد سود دارد.

منابع:

- ۱- بررسی ساختار مدیریت شهری در ایران، مجری دکتر مزینی، نشر مرکز مطالعات برنامه‌ریزی شهری وزارت کشور
- ۲- سیر تحول مدیریت شهری در سایر کشورها، مجری: دکتر مزینی، ناشر: مرکز مطالعات برنامه‌ریزی شهری
- ۳- پایگاه شهرسازی آن‌لاین (۱۳۹۲)، مدیریت شهری در آلمان
- ۴- مدیریت پسماند شهری در آلمان

www.ldrpc.tehran.ir/Default.aspx

www.ralphbu.files.wordpress.com

scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi

www.isocarp.net/Data/case_studies

www.swarco.com/.../URBAN...MANAGEMENT

www.blogfa.com/post-3.aspx

www.research.ostan-kd.ir/_JRS/Files/News/shora/income.pdf

www.donya-e-eqtasad.com/news/523376

شورای اسلامی شهر ساری

آدرس: ساری - خیابان ۱۵ خرداد - روبروی توانبخشی فیاض بخش - تلفکس: ۰۱۱۳۳۲۶۴۹۱۰